

PREZIDENT MAKTABLARI – TA’LIM SOHASIDA YANGI IMKONIYATLAR

Chorshanbiyeva Diyora Chorshanbiyevna

TerDU Tarix fakulteti I kurs magistr talabasi

Elektron manzil: chorshanbiyevadiyora@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada yurtimizda ta’lim sohasida amalga oshirilayotgan islohatlar va Surxondaryo viloyatidagi Prezident maktabining faoliyati haqida.

Kalit soʻzlar: Prezident maktablari, kadrlar, STEAM, innovatsion texnologiyalar

Annotation: This article is about the ongoing reforms in the field of education in our country and the activities of the Presidential School in Surkhandarya region.

Keywords: Presidential schools, human resources, STEAM, innovative technologies

Yangi O‘zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy, ma’naviy-mafkuraviy muammolarning yechimi, kadrlar tayyorlash tizimining ravnaq topishi bilan chambarchas bog‘liqdir. Ma’lumki ta’lim tizimi jahondagi barcha ijtimoiy-iqtisodiy, g‘oyaviy madaniy hayotining muhimligini ta’minlaydi. Respublikamizning mustaqillikni qo‘lga kiritishi natijasida xalqimizning ma’naviy-ma’rifiy hayotida ham chuqur o‘zgarishlar sodir bo‘lib, yosh avlodni tarbiyalash usullari va yo‘nalishlarini milliy imkoniyat va ruhiyatimizga mos tamoyillari ishlab chiqildi. Yosh avlodni tarbiyalashning yangi tizimi qaror topdi.

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoev 2019 yilning 20 fevralida “Prezident maktablarini tashkil etish to‘g‘risida”gi Qarorni imzolagan edi¹. Hujjatga ko‘ra, Prezident maktablari mamlakatning barcha hududlarida bosqichma-bosqich tashkil

etiladi. Prezident maktabini tashkil etishdan ko‘zlangan asosiy maqsad ta‘lim jarayonida ilg‘or texnologiyalarni qo‘llash orqali iqtidorli yoshlarni aniqlash va o‘qitish tizimini shakllantirish, shuningdek, ularni qo‘llab-quvvatlash va rag‘batlantirish, ma‘naviy boy va intellektual rivojlangan avlodni tarbiyalash kafolatlarini ta‘minlashdan iborat. Yurtboshimiz bu maktablarda ta‘lim olayotgan yoshlarga ishonch bildirib shuni takidlab o‘tadi—“Men ishonaman, bu maskanlar jonajon O‘zbekistonimizning ertangi taqdirini o‘z qo‘liga olishga, globallashuv davrida keskin bellashuv va raqobatlarida g‘olib bo‘lishga qodir shaxslarni — yangi Xorazmiylar, Farg‘oniylar, Beruniylar, Ulug‘beklarni tarbiyalab yetishtiradi”. Yurtimiz ulug‘ allomalar, olim-u mutafakkirlarga beshik bo‘lgan. Bu zamin farzandlarining ota-bobolarga munosib avlod bo‘lishi, ilmi va zukko etib tarbiyalanishi yo‘lida katta islohotlar amalga oshirilmoqda. Prezident maktablari, buyuk ajdodlarimiz nomi bilan ataladigan iqtidorli bolalar maktablari, “Temurbeklar maktabi”, xususiy maktablar singari yangi va zamonaviy namunadagi ta‘lim dargohlari tashkil etilgani yurtimiz farzandlari uchun ta‘lim-tarbiya olish borasida yangi imkoniyatlar eshigini ochib berayotir. Qisqa muddatda Toshkent shahrida dastlabki Prezident maktabi ixtisoslashtirilgan ta‘lim muassasasi shaklida faoliyat boshladi. Bu maktabga o‘quvchilar mantiqiy fikrlash testlari, yozma imtihon va suhbatlar natijalariga ko‘ra qabul qilindi. 2020-yilda Buxoro, Jizzax, Qashqadaryo, Samarqand va Farg‘ona viloyatlarida, 2021-yili Andijon, Navoiy, Surxondaryo, Sirdaryo va Toshkent viloyatlarida Prezident maktablar ochildi. Prezident maktabi yangi toifadagi bilim maskanlari uchun lokomotiv bo‘ladi. Mazkur o‘quv maskani tuzilishi jihatidan an‘anaviy maktablardan farqli ravishda ixcham va bilim olish uchun qulay. Maktabda 17 ta sinfxona, informatika va ingliz tili xonalari, fizika, kimyo, biologiya laboratoriyalari, yotoqxona, oshxona, xorijlik o‘qituvchilar uchun 15 o‘rinli mehmonxona mavjud. Barcha xonalar zamonaviy o‘quv uskunalari va innovatsion texnologiyalar bilan jihozlangan. Sport zali, suzish havzasi, futbol maydoni qurilishiga ham innovatsion yondashilgan. Ayniqsa, o‘zida zamonaviy qulayliklarni mujassam etgan yotoqxona o‘quvchilarga oila muhitidagidek yashash va dars qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, ta‘lim muassasalari tabiiy va aniq

fanlarni chuqur o'rgatish, xorijiy tillar, muhandislik hamda axborot texnologiyalarini o'zlashtirishni tashkil etish, o'quvchilarning innovatsion g'oyalarni rivojlantirish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi. Prezident maktablariga o'quvchilarning umumta'lim fanlari bo'yicha xalqaro olimpiada, tanlov va musobaqalarda munosib ishtirokini ta'minlash vazifasi ham yuklatiladi. O'quvchilarda vatanparvarlik, bag'rikenglik, milliy, umuminsoniy qadriyatlarga hurmat, hayotga qat'iy ishonch va qarashlarni shakllantirish Prezident maktablarining asosiy vazifasi sifatida belgilanmoqda. Prezident maktablarida umumiy o'rta ta'lim olish bepul amalga oshiriladi.

Prezident maktablarida ta'lim vazirlik tomonidan STEAM (Science –tabiiy fanlar, Technology – texnologiyalar, Engineering – texnik ijodkorlik, Art – san'at, Mathematics – matematika) dasturi bo'yicha tasdiqlanadi.

2021-yil 1-noyabr Surxondaryo viloyati Termiz shahrining qoq markazida qad rostlagan muhtasham ta'lim muassasasi 168 o'ringa mo'ljallangan bo'lib, bu yerda o'quvchilarning fan sirlarini mukammal egallashi uchun barcha qulaylik yaratilgan. Sinfxonalar eng so'nggi rusmdagi zamonaviy jihozlar bilan ta'minlangan. Yuqori tezlikka ega internet tarmog'iga ulangan. Salobatli ta'lim muassasasida qurilgan sport va boshqa tadbirlar o'tkaziladigan zallar, oshxona, yotoqxona kabi qo'shimcha xonalar ham yuksak did bilan jihozlangan. Viloyatda bunyod etilgan yangi ta'lim muassasasiga o'qishga kirish uchun joriy yilda o'tkazilgan ilk test sinovlariga 9 ming 676 nafar iqtidorli o'quvchi hujjat topshirdi. Yoki bir o'ringa o'rtacha 67,7 nafardan talabgor to'g'ri keldi. Ularning eng yuqori ball to'plagan 144 nafari maktabning 5-,6-,7-,8-,9-,10 sinflariga o'qishga qabul qilindi. Darslar ingliz tilida o'tiladigan mazkur maktabda o'quvchilarga eng tajribali 12 nafar xorijlik va 20 nafar mahalliy pedagog saboq beradi. Prezident maktablarida ta'lim-tarbiya olgan bitiruvchilarga davlat tomonidan tasdiqlangan ma'lumot to'g'risidagi hujjat (shahodatnoma, attestat) bilan birga, xorijiy mamlakatlarning yetakchi oliy ta'lim muassasalariga o'qishga kirish imkonini beruvchi xalqaro darajadagi tegishli dastur diplomi (International Baccalaureate, Advanced Placement yoki International Advanced Levels) beriladi². Bugungi kunda prezident maktabida faoliyat olib borayotgan pedagoglar jamoasi va

iqtidorli o‘quvchilar bir qancha respublika va xalqaro tanlovlarda faol qatnashib kelmoqda. “Maktablarda sifatli bilim olishda o‘quvchilarning manfaatdorligini oshirish va rag‘batlantirish uchun o‘quv jarayoni va metodikasini o‘zgartirish yo‘llari” bo‘yicha Prezident maktabi pedagoglari Murodjon Sheraliyev, Shoxista Xamdamova, Fazliddin Abduraimov “O‘zbekiston ta’limidagi muammolar hamda ularning yechim va takliflari” loyihasi bilan Uchinchi renessans- yoshlar nigohida tanlovida 3-o‘rinni qo‘lga kiritishdi. Zamonaviy binolarda ta’lim olib, imkoniyat va imtiyozlarga munosib ko‘rilgan o‘quvchi-yoshlar ta’lim-tarbiyasi yo‘lidagi har bir sa’y-harakat buyuk kelajak uchun tashlangan muhim qadamdir. Zero, bu o‘zgarishlar iste’dodli o‘g‘il-qizlarni qo‘llab-quvvatlash, ma’nan yetuk va intellektual jihatdan barkamol avlodni shakllantirishga xizmat qilayotir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori 2019yil20-fevraldagi PQ-4199-son “Prezident maktablarini tashkil etish chora tadbirlari to‘g‘risidagi” qarori
2. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarori 25.06.2019yildagi 526-son “Prezident maktablari to‘g‘risidagi” nizomi
3. “Xalq so‘zi” gazetasi 2021yil 1noyabrdagi soni .